

Sygn. akt III CO 663/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa A. S. i J. S.
przeciwko J. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.
o odszkodowanie, zadośćuczynienie i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 lipca 2022 r.,
na skutek przedstawienia przez Sąd Okręgowy w P.
akt o sygn. XVIII C [...],
celem przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z dnia 8 września 2021 r. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie - na podstawie art. 44¹ k.p.c. - sprawy z powództwa A. S. i J. S. przeciwko J. sp. z o.o. z siedzibą w K. o odszkodowanie, zadośćuczynienie i ustalenie innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym. W uzasadnieniu wskazał, że członek zarządu pozwanej spółki J. N. jest biegłym sądowym w Sądzie Okręgowym w P. wpisanym na listę biegłych w okresie od 22 listopada 2018 r. do 31 grudnia 2023 r. Okoliczność ta, zdaniem Sądu Okręgowego, może mieć wpływ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego z uwagi na podnoszone przez powodów zarzuty w tym zakresie, jak również zarzuty bezprawnego działania sędziego referenta skutkujące m.in.

składaniem kolejnych wniosków o wyłączenie sędziego oraz podejmowaniem przez powodów działań opisanych w oświadczeniu sędziego referenta w trybie art. 49 k.p.c. z dnia 10 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 ze zm., dalej: „ustawa nowelizująca”) wprowadzono art. 44¹ k.p.c., zgodnie z którym Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności wzgląd na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego (§ 1); o przekazanie sprawy może wystąpić sąd właściwy (§ 2). Przepis ten wszedł w życie w dniu 7 listopada 2019 r. Ma jednak zastosowanie także w sprawach, w których postępowanie zostało wszczęte przed tym dniem (art. 9 ust. 2 ustawy nowelizującej; zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2019 r., V CO 294/19 i z 29 stycznia 2020 r., V CO 8/20).

Należy podkreślić, że kwestia właściwości sądu ma charakter konstytucyjny (por. art. 45 Konstytucji RP - zapewniający i kształtujący prawo do sądu właściwego), a instytucja uregulowana w art. 44¹ k.p.c. stanowi wyjątek od kodeksowej zasady rozpoznawania sprawy przez sąd miejscowo właściwy. W konsekwencji art. 44¹ k.p.c. powinien być interpretowany w sposób ścisły. Do przekazania sprawy do innego sądu może dojść jedynie w razie powstania okoliczności faktycznych odnoszących się do przedmiotowych lub podmiotowych cech konkretnej sprawy, świadczących jednoznacznie o tym, że rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy według przepisów k.p.c. byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości, gdyż godziłoby w społeczny odbiór sądu jako bezstronnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2020 r., sygn. akt V CO 1/20).

Przytoczone przez Sąd Okręgowy motywy, które dotyczą okoliczności związanych z pełnieniem przez członka zarządu pozwanej spółki funkcji biegłego w tym Sądzie, jak również okoliczność dotyczące składania wniosków o wyłączenie sędziego przez strony, nie pozwalają na przyjęcie, że dobro wymiaru

sprawiedliwości, a w szczególności wzgląd na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego, wymaga rozpoznania tej sprawy przez inny sąd równorzędny.

Należy zdecydowanie podkreślić, że okoliczności wynikające z przesłanki dobra wymiaru sprawiedliwości muszą być realne i stwarzać rzeczywiste zagrożenie dla prawidłowości funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Obawa wystąpienia w opinii społecznej przekonania, że sprawa nie zostanie w tym sądzie bezstronnie rozpoznana musi być realna, a nie hipotetyczna. Nie uzasadnia istnienia takiej obawy okoliczność wpisania na listę biegłych sądowych członka zarządu pozwanej spółki ani korzystanie przez strony postępowania z uprawnienia do składania wniosków o wyłączenie sędziego.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy uznał, że nie ma podstaw do zastosowania instytucji przewidzianej w art. 44¹ k.p.c.

[as]